
5. Mahepõllumajandusliku tegevusega jätkamine

- 5.1 Jätkamise teavitusele lisatavad andmed ja dokumendid**
- 5.2 Mahetoodangu andmete esitamine**
- 5.3 Iga-aastane järelevalve**

Mahepõllumajanduse registrisse kantud ettevõtted, kes soovivad jätkata mahepõllumajandusliku tegevusega, peavad sellest **PTAd teavitama 15. juuniks**:

- ♦ Regionaal- ja põllumajandusministeeriumi [kliendiportaali](#) teenuse „Mahepõllumajanduslik taime- ja loomakasvatus“ taotlusega „Mahepõllumajanduse valdkonnas tunnustamise taotlemine või jätkamisest teavitamine“ või
- ♦ PTA maakonna esinduste kaudu paberkandjal dokumendivormiga „Mahepõllumajanduse valdkonnas tunnustamise taotlemine või jätkamisest teavitamine“ pta.agri.ee/pollumehele-ja-maaomanikule/mahepollumajandus/alustajale-ja-jatkajale#taotlusedavaldused või
- ♦ tegevuskoha maakonna mahejärelevalve ametniku e-mailile digiallkirjastatud dokumendivormiga „Mahepõllumajanduse valdkonnas tunnustamise taotlemine või jätkamisest teavitamine“. pta.agri.ee/pollumehele-ja-maaomanikule/mahepollumajandus/alustajale-ja-jatkajale#taotlusedavaldused.

Selleks tähtjaks, 15. juuniks peab olema tasutud [riigilõiv](#) järelevalvetoimingute eest, vt ptk 4.3.

Infoks: Käitlemise alla liigituvate tegevustega jätkamisel tuleb PTAd teavitada 1. veebruariks, ehk samaks kuupäevaks, kui esitatakse eelmise aasta tootmismahud. Samuti tuleb käitlemise puhul tasuda riigilõiv 1. veebruariks.

5.1 Jätkamise teavitusele lisatavad andmed ja dokumendid

Taimakasvatus (v.a taimede ja seente korjamine)

- 1) põllumassiivide või katastriüksuste kaardid, kuhu on kantud põllu number ja põllu piirid;
- 2) iga põllu kohta: põllumassiivi tunnus, põllu number, pindala 0,01 ha täpsusega, kasvatatav kultuur või kesa tüüp, põllu staatus (1. a üleminek, 2. a üleminek, 3. a üleminek, mahe, mittemahe);
- 3) punktides 1) ja 2) nimetatud andmeid ei pea PTAle esitama, kui need esitatakse samal aastal PRIAsse ajavahemikul 15. mai–15. juuni;
- 4) punktis 1) nimetatud dokumente ei pea esitama, kui isik esitab kirjaliku kinnituse selle kohta, et võrreldes eelmise aastaga muudatusi ei ole (nt kui tegu on ainult rohumaadega või püsiluhturidega).

Seenekasvatuse või katmikkultuuride kasvatamine

Teavitusele täiendavaid andmeid lisada ei ole vaja.

Seemne või paljundusmaterjali tootmine

Teavitusele täiendavaid andmeid lisada ei ole vaja.

Mitteharitavalt alalt taimede või seente korjamine

- 1) põllumassiivide või katastriüksuste kaardid vähemalt 1 : 10 000 mõõtkavas, millele on kantud selle ala pindala ja piirid, millel kavatakse alustada taimede või seente korjamist; juhul kui korjet teostatakse kogu katastriüksusel, siis võib esitada ka ainult katastriüksus(t)e numbr(i);
- 2) liikide loetelu, millesse kuuluvaid taimi või seeni kavatakse korjata ja korjamise ligikaudne ajavahemik;
- 3) punktis 1) nimetatud dokumente ei pea esitama, kui isik esitab kirjaliku kinnituse selle kohta, et võrreldes eelmise aastaga muudatusi ei ole.

Loomakasvatus

Teavitusele täiendavaid andmeid lisada ei ole vaja.

Mesindus

- 1) põllumassiivide või katastriüksuste kaardid, kuhu on kantud mesilagrupi või gruppide asukohad ja mis hõlmab korjeala vähemalt 3 km raadiuses mesilagrupi ümber mõõtkavas vähemalt 1 : 10 000 või asukoha (asukohtade) koordinaadid;
- 2) punktis 1 nimetatud kaarti ei pea esitama, kui isik esitab kirjaliku kinnituse selle kohta, et võrreldes eelmise aastaga muudatusi ei ole.

Koos ettevõtte jätkamisest teavitamisega saab vajadusel esitada **nõusolekute taotlusi** nende tegevuste osas, milleks on vajalik PTA nõusolek (vt ptk 6.1) ja teavitada nendest tegevustest, mis vajavad PTAlle teavitamist (vt ptk 6.2).

Kontrollimiseks peavad **ettevõttes kohapeal olema** täidetud ja vajadusel ajakohastatud dokumendid (dokumentide vorm on ettevõtja enda otsustada, tärniga märgitud juhtudel saab kasutada PTA soovituslikke vorme) sõltuvalt tegevusvaldkonnast:

- ◆ tootmisüksuse ja tegevuste kirjeldus*;
- ◆ ennetus- ja ettevaatusmeetmete plaan*;
- ◆ põlluraamat;
- ◆ laoraamat vms;
- ◆ kuivatipäevik vms;
- ◆ külvikorraplaan*;
- ◆ raamatupidamise dokumendid, sh ostu/müügi dokumendid (arved) eelneva aasta kohta alates eelmisest kontrolli päevast ja jooksva aasta kohta;
- ◆ ostetud seemne pakendid või etiketid;
- ◆ kasutatud väetisainete, taimekaitsevahendite, puhastusvahendite jm koostis (pakendid, tootelehed vm);
- ◆ puhastustoimingute kirje (nt põlluraamatus või vabas vormis fikseerituna);
- ◆ loomade liikumise arvestus* (võib kasutada ka teiste asutuste andmebaasi arvestust, nt PRIA loomade register);
- ◆ söötade ja söödalisandite arvestus*;
- ◆ veterinaarravi arvestus*;
- ◆ mesilapäevik;
- ◆ jm asjakohane info.

Dokumendid võivad olla elektroonsed või paberil.

*PTA on koostanud soovitusliku vormi, mida saab vajaliku info dokumenteerimiseks kasutada, vt PTA veebilehel Mahepõllumajandus > Alustajale ja jätkajale > [Kohustuslike andmete näidisvormid](#).

5.2 Mahetoodangu andmete esitamine

Iga aasta **1. veebruariks** tuleb PTAle esitada eelmise kalendriaasta kohta (vastava tegevuse olemasolul):

- ♦ üleminekuaja läbinud maal kasvatatud põllumajanduskultuuri, seente ja katmikkultuuri saagi kogused;
- ♦ mitteharitavalt alalt korjatud taimede või seente kogused;
- ♦ üleminekuaja läbinud loomadelt saadud loomakasvatussaaduste kogused ning ettevõttes peetud üleminekuaja läbinud loomade arv liikide ja vanusegruppide kaupa 31. detsembri seisuga;
- ♦ üleminekuaja läbinud mesilasperedelt saadud mesindussaaduste kogus ja üleminekuaja läbinud mesilasperede arv 31. detsembri seisuga.

Andmed esitatakse Regionaal- ja põllumajandusministeeriumi [kliendiportaali](#) kaudu või digiallkirjastatuna e-postiga PTA maakonna esindustesse. Andmed mahepõllumajandusliku toodangu koguste kohta tuleb esitada ka juhul, kui mahetoodang turustati mittemahedana. Juhendi leiab PTA kodulehelt: Mahepõllumajandus > [Alustajale ja jätkajale](#).

5.3 Iga-aastane järelevalve

Tunnustatud ettevõtja tegevuse jätkuvat vastavust mahepõllumajanduse valdkonna nõuetele kontrollib PTA igal aastal vähemalt ühe korra. Sõltuvalt tootmise keerukusest, suurusest ja muudest teguritest ning sellega suurenevatest riskidest võidakse ettevõtjat kontrollida ka rohkem kui üks kord aastas.

Teatud juhtudel võib PTA kohapealse kontrolli asendada kaugkontrolliga. Kaugkontrolli saab rakendada selliste ettevõtjate puhul, kellel ei ole vähemalt kolme järjestikuse aasta jooksul tuvastatud rikkumisi ja kui nõuete rikkumise tõenäosus on erinevate kriteeriumite alusel hinnatud madalaks. Sellisel juhul on väga oluline, et ettevõtja teeb PTAga koostööd ning on valmis saatma elektroonselt kõik kontrolliks vajalikud dokumendid, sh vajadusel edastama pildimaterjali. Kahe kohapealse füüsilise kontrolli vahele jääv ajavahemik ei või olla pikem kui 24 kuud.

Järelevalve käigus koostab PTA järelevalveametnik **kontrolli protokoll**, kuhu märgitakse iga nõude juurde „Jah“, kui see on täidetud; „Ei“, kui see ei ole täidetud või „Ei tegeleta“ või „Ei kontrollitud“.

Kui märgitakse „Ei“, siis vastavalt rikkumise tõsidusele hinnatakse seda skaalal 1–4, kus 1 on kõige väiksem ja 4 kõige tõsisem rikkumine. Mõningatel juhtudel võib hinne olla ka 0 (nt uue nõude rakendamise aastal antakse tootjale aega tegevuse nõudega vastavusse viimiseks).

Info selle kohta, et mõni nõue pole täidetud koos koondhindega on infosüsteemi kaudu kättesaadav PRIAle. Selle info alusel võib PRIA teatud protsendi võrra mahetoetust vähendada.

PTA võib **tunnustamise otsuse** kas **täielikult või osaliselt kehtetuks tunnistada**, kui ettevõtte:

- ♦ on esitanud sellekohase taotluse (ei soovi mahetootmisega jätkata);
- ♦ ei suuda täita mahepõllumajanduse nõudeid ettevõttes valitsevate püsiolude tõttu;
- ♦ ei esita PTAle nõutud andmeid või takistab muul viisil järelevalve teostamist (sh ei esita jätkamise dokumente või ei tasu riigilõivu või ei esita toodetud mahetoodangu andmeid);
- ♦ kasutab tahtlikult väetamise, mulla omaduste parandamise või taimekaitse eesmärgil mahetootmises mittelubatud aineid või geneetiliselt muundatud organisme või nendest või nende abil toodetud tooteid;
- ♦ on toime pannud tõsise, korduva või jätkuva mahepõllumajanduse nõuete rikkumise.

Juhul, kui kontrollimisel tuvastatakse mahenõuete rikkumine, on PTA ametnikul õigus teha ettekirjutus rikkumise kõrvaldamiseks või selle edaspidiseks ärahoidmiseks. Ettevõtjal on alati võimalus vabatahtlikult rikkumine kõrvaldada. Vähemoluliste rikkumiste tuvastamisel võib ametnik ettevõtjale teha kirjaliku tähelepanujuhtimise.

Enne ettekirjutuse tegemist annab ametnik ettevõtjale või tema esindajale võimaluse esitada asja kohta oma arvamused ja vastuväited. Esitatud arvamusi ja vastuväiteid kas arvestatakse ettekirjutuse vormistamisel või mitte. Juhul kui vastuväiteid arvesse võtta ei saa, siis põhjendatakse seda ettevõtjale. Arvamuse saamisel võib muutuda ettekirjutuse sisu ja ulatus.

Ettekirjutusega määratud kohustuse täitmiseks ja puuduste kõrvaldamiseks määrab ametnik tähtaja ning teeb alati ka järelkontrolli, et kontrollida ettekirjutuse täitmist.